

Výsledky voleb do Poslanecké sněmovny Parlamentu ČR v Libereckém kraji

Účast voličů ve volbách

K letošním volbám do Poslanecké sněmovny Parlamentu České republiky ve dnech 2. – 3. června 2006 přišlo v Libereckém kraji 62,35 % oprávněných voličů, kterým bylo k dispozici 584 volebních místností. Převáděno na absolutní čísla – z 347 095 oprávněných voličů přišlo k volebním schránkám 216 410. Výrazné rozdíly ve výši volební účasti byly zákonitě mezi jednotlivými okresy a obcemi Libereckého kraje. Tradičně nejméně voličů přišlo do volebních místností v okrese Česká Lípa – 57,40 %, naopak nejvíce v okrese Semily – 68,45 %. Z pohledu velikostních skupin obcí chodí nejvíce volit občané v malých obcích. To se potvrdilo i v letošních volbách. V 37 obcích kraje, kde v každé z nich žije méně než 199 obyvatel, byla účast téměř 71 %. V další skupině 61 malých obcí s počtem obyvatel mezi 200 – 499 se účast přiblížila 67 %. Na celkové volební účasti se výrazně podílelo samotné město Liberec, ve kterém přišlo volit 64,05 % voličů.

Volební účast za celou Českou republiku činila při letošních volbách 64,47 %. K volbám přišlo o 578 743 voličů více než před čtyřmi lety, tj. o 12,07 %. V Libereckém kraji se letos ve srovnání s rokem 2002 zvýšila volební účast o 6,52 procentní body, přesto v konečném porovnání zůstala pod republikovým průměrem a kraji patří 11. místo v mezikrajském žebříčku. Menší volební účast než v Libereckém kraji byla tradičně v Karlovarském kraji, kde přišlo volit pouze 56,48 % oprávněných voličů a v Ústeckém kraji, ve kterém účast činila 57,22 %. Naopak kraj Vysočinu, který vévodil po řadu voleb žebříčku krajů s nejvyšší volební účastí, tentokrát vystřídalo Hlavní město Praha, ve kterém do volebních místností přišlo 68,51 % oprávněných voličů. V hlavním městě byl rovněž zaznamenán nejvyšší nárůst volební účasti, a to o 8,62 procentní body.

Platné hlasy pro politické strany, hnutí a koalice

Konečné výsledky voleb v Libereckém kraji jednoznačně potvrdily nejvyšší zisk hlasů pro Občanskou demokratickou stranu (83 647 platných hlasů). V tomto roce dali voliči této straně nejvíce hlasů od Parlamentních voleb v roce 1996. Více hlasů získala v kraji s koaličním partnerem Křesťanskou demokratickou stranou ve volbách do České národní rady v roce 1992, a to 88 512. Letošních 38,81 % hlasů pro Občanskou demokratickou stranu zařadilo Liberecký kraj za Hlavní město Prahu, kde získala 48,32 % hlasů a Středočeský kraj, v němž pro tuto politickou stranu hlasovalo 39,19 % voličů.

Naopak výsledek, kterého dosáhla v Libereckém kraji Česká strana sociálně demokratická s počtem 63 181 hlasů (tj. 29,32 %), patřil po Hlavním městě Praze k nejhorsím. Přestože i Českou stranu sociálně demokratickou přišlo v kraji podpořit o 11 921 voličů více než ve volbách v roce 2002, výrazně zaostala za Občanskou demokratickou stranou. A současně zaostala i za výrazným ziskem volebních hlasů ve volbách do Poslanecké sněmovny Parlamentu ČR v roce 1998, kdy jí dalo hlas 77 093 voličů. Rozdíl v podílu získaných hlasů mezi Občanskou demokratickou stranou a Českou stranou sociálně demokratickou v Libereckém kraji jednoznačně ovlivnilo pět největších měst Libereckého kraje. Potěšitelné pro Českou stranu sociálně demokratickou mohly být volební výsledky v některých obcích s počtem obyvatel od 2 000 do 9 999.

Jako ve většině krajů České republiky si i v Libereckém kraji udržela třetí místo v pořadí stran Komunistická strana Čech a Moravy, které dalo hlas 11,52 % voličů. Dostala však o 7 719 hlasů méně než ve volbách před čtyřmi roky. Liberecký podíl však patřil po Hlavním městě Praze k nejnižším. V malých obcích Libereckého kraje však má stále mnoho příznivců.

Strana zelených, která v Libereckém kraji dostala 9,58 % hlasů, napomohla k celorepublikovému úspěchu této strany a současně vévodila tímto výsledkem mezi ostatními kraji. Nárůst jejich voličů byl několikanásobný. Oproti volbám v roce 2002 dostala letos o 15 412 hlasů více. Pohled do historie ukazuje, že voličská přízeň této strany byla vysoká již v prvních volbách v roce 1990. Tehdy v kraji obdržela téměř 15 tisíc hlasů.

Naopak volební výsledek pro stranu Křesťanskou a demokratickou unii – Československou stranu lidovou skončil v Libereckém kraji pod hranicí pěti procent a přispěl tak k celorepublikovému poklesu mandátů pro tuto stranu. Letošní zisk 9 131 hlasů, tedy pouhých 4,24 %, byl jedním z nejnižších od voleb v roce 1990. Ve volbách v roce 1996 a 1998 překročila v kraji pětiprocentní hranici.

Z ostatních stran, které v kraji kandidovaly, stojí za povšimnutí volební výsledek strany SNK Evropští demokraté, kterou volilo 4 304 voličů, tj. 2,00 %.

Letošní volební výsledky i v Libereckém kraji potvrdily, že voliči ve větší míře nepreferovali strany, od kterých se neočekával výraznější úspěch.

Přednostní hlasy

Každý volič měl právo udělit tzv. dva přednostní hlasy. V praxi to znamenalo, že na hlasovacím lístku zakroužkoval pořadové číslo maximálně dvou kandidátů, kterým dával přednost před ostatními. Jestliže pak některý z kandidátů získal počet přednostních hlasů, který činil nejméně 7,0 % z celkového počtu platných hlasů odevzdaných pro příslušnou politickou stranu, politické hnutí, koalici v rámci volebního kraje, posunul se na čelní místo příslušné kandidátky. Pokud tuto podmínku splnilo více kandidátů, pak rozhoduje pořadí podle nejvyššího počtu získaných přednostních hlasů.

Tento posun měl efekt pro kandidáty těch stran, které postoupily do skrutinia a ve volbách do Poslanecké sněmovny Parlamentu ČR celkem získaly více jak 5 % platných hlasů. Hranici pro vstup do Poslanecké sněmovny překročilo zmíněných pět stran – Občanská demokratická strana, Česká strana sociálně demokratická, Komunistická strana Čech a Moravy, Křesťanská a demokratická unie – Československá strana lidová a Strana zelených.

Nejvyšší počet přednostních hlasů označili u svých kandidátů voliči Občanské demokratické strany, a to 29 445. Voliči České strany sociálně demokratické udělili svým favoritům 23 473 přednostních hlasů, voliči Komunistické strany Čech a Moravy 11 223 a voliči Strany zelených 10 889. S odstupem za těmito stranami zůstala Křesťanská a demokratická unie – Československá strana lidová, jejíž voliči využili práva udělení přednostního hlasu v 4 448 případech. Přestože voliči nešetřili přednostními hlasy, jediným kandidátem z Libereckého kraje, kterému přinesly poslanecký mandát byl Pavel Ploc.

Nejvyšší počet přednostních hlasů od voličů v Libereckém kraji dostal kandidát Občanské demokratické strany Bc. Juraj Raninec, a to 7 153, což představovalo 8,55 % z celkového počtu hlasů pro tuto stranu. Přednostní hlas dostal tak od každého dvanáctého voliče Občanské demokratické strany. Díky této skutečnosti se posunul ze čtvrtého místa, na kterém kandidoval, na místo první, které mu tak zaručilo křeslo v Poslanecké sněmovně. Protože však Občanská demokratická strana v Libereckém kraji získala čtyři parlamentní křesla, kandidát Juraj Raninec by získal mandát, i v případě, kdyby nezískal tak výrazný počet přednostních hlasů.

Naopak 4 886 přednostních hlasů vyneslo Pavla Ploce, kandidujícího za Českou stranu sociálně demokratickou na pátém místě, na místo první a s tím mu zaručilo i křeslo v Poslanecké sněmovně. Výše uvedený počet přednostních hlasů představoval 7,73 % z celkového počtu hlasů, které obdržela v Libereckém kraji Česká strana sociálně demokratická. Sociální demokracie Libereckého kraje si udržela tři křesla. Kandidátka Jitka Vojtilová, původně na třetím místě, se přesunula na místo čtvrté bez poslaneckého mandátu. I ona získala vysoký počet přednostních hlasů (3 910) a k dosažení příslušné 7,0 % hranice jí scházelo 513 hlasů.

Petr Pávek, kandidující jako lídr za Stranu zelených v Libereckém kraji, obdržel čtvrtý nejvyšší počet přednostních hlasů, a to 3 603, což představovalo 17,45 % z celkového počtu hlasů, které v kraji Strana zelených získala. Přestože zde tato strana byla velmi úspěšná, po provedených propočtech Petr Pávek poslanecký mandát neobdržel.

Naopak jeden poslanecký mandát udržela Komunistická strana Čech a Moravy. K pojištění pozice lídra za Komunistickou stranu Čech a Moravy v Libereckém kraji a k dosažení příslušné hranice sedmi procent scházelo Josefu Vondruškovi k 1 676 přednostním hlasům, které obdržel, ještě 62 hlasů.